

LAAFL TUUM SULLI

BURKINA FASO

Lagengo - Taoor kënde - Bu-sida

**BURKINA RI TL ZEMS WA SĒN SEGDA
YAM-YĀKR SIGLG SEBRE TUUM SULA
WĀ YĪNGA
LA TUUM SEGLG SEBRE**

Sa-sik Kinuug yuuemd 2021

**BURKINA RU TU ZEMS WA SĒN SEGDA YAM-YĀKR
SIGLG SEBRE TUUM SULA WĀ YĪNGA LA TUUM
SEGLG SEBRE**

Sa-sik Kinuug yuu md 2021

SEBRA KOE-ZUTU

GOM-BIISÃ BILGRI.....	2
PIPI BUKA: YAM-YĀKRA SEBR GOM-TILGDIGA	3
I. BŪMB NINGA YĪNG SĒN KÌT TÌ B GULS SEBRÃ.....	3
II. RI TI SEKA YAM-YĀKR SEBR (PNMN) tUUM SĒN SEGLG N NA N TUM TO-TO.....	4
II.1. Tum-tumdb ninsã buud sēn nan zīnd a pugẽ.....	5
II.2. Ratem kaseng sēn kēed ne ri ti seka wēengē	5
III. YAM-YĀKRÃ SEBR KOE-ZUTU.....	6
III.1.Ri ti seka yam-y��kr sebr tuum-sul�� w�� y��ng sēn zoa b r��mb zutu.....	6
III.2. Yam-y��kr seb-k��nga y��abo.....	7
III.3. So-t��uds ninsã sēn na n koglg tuuma.....	7
III.4. Yam-y��kr�� tuum nao-k��ndre	7
IV. TUUMA MAANEGO, A PUG-N-GESGA LA A MAGBO	9
IV.1. seglg s��n k��Ed ne yam-Y��KR TUUMA W��ENGE.....	9
IV.2. Seglg la yam-y��gsg paam n ri ti seka (PNMN) wēengē tuum pug-n-gesg la a magb soolma puga	11
IV.3. Paam n ri ti seka yam-y��kr (PNMN) tuum ligd paoong seglse	12
IV.4.Zu-loees nins sēn t��e n wa z��nd paam n ri ti seka (PNMN) tuum maaneg wēengē 12	12
I. TUUMA SO-TŪUDSI LA D BAOOD TUUMA POORE	13
I.1. Tuuma so-tūudsi	13
II. RI N ZEMS WA SĒN SEGDA TUUM SEGLG LIGD TUUM SULA W�� YINGA	19
III. GOAM NINGA SĒN S��MB N PA D TAGSG��	20
IV. Tu��M SULL NINGA SĒN BOOND TI BIIG F��A TARA NOOR SĒN K��ED NE A BIYYNG�� WEENGĒ « RIGHT TO GROW » KOSGO	21

GOM-BIISÃ BILGRI

PTME : N maan wa sēn segd tū biiga ma ra long biiga SIDA wā bāag ye.

PCIMA : Rī-paoor bāag ninga sēn yaa wēng wusga

PCIME : Kamba bāas fāa tibsgo.

ANJE : yēsengā la biig sēn flsg bilf rīLsgo.

WASH : Kooma, yīnga yolemd la zīiga sōmblem tuum soaya,

STAN : Tuuma gesg la a koglg sulli

CNCN : Rī tū zems wa segda sull kaseng sēn be soolma puga

CRCN : Rī tū zems wa segda sulla sēn be Rezēo rāmba pusē

PNMN : Rī tū zems wa segda yam-yāgsg sula wā wēengē sebre

PSNM : Yam-yāgsga tuum seglg sebre

PLD : Tēn-kureng yidgr tuum sebre

PCD : Komind yidgr tuum seglg sebre

PRD : Rezēo yidgr tuum seglg sebre

PAI : Yuumt tuum soglg sebre

ATPC : Tēnga yolemd yell roga tēnga neb zugu

TPI : Pog-pusā tibsg tī-vendem.

CPS : Logto-yi-bila

VIH : Sida bāaga

ONG : Tuum sull kaseng sēn ka gofneera rēnda

OSC : Tuum sula sēn ka gofneera rēnda

OBC : Tēn-kurensā pus tuum sula

PTF : Sōangdb nins sēn sōngd ne ligd la bāngrā (minima)

PEC : Bāad rāmba tibsgo

FS : Laafū tumtumdba

ASBC : Tēn-kuremsā pusē logto-bāoonegā

PNDES : Burkina yidgr tuuma seglg seb-kasenga (seb-kēenga)

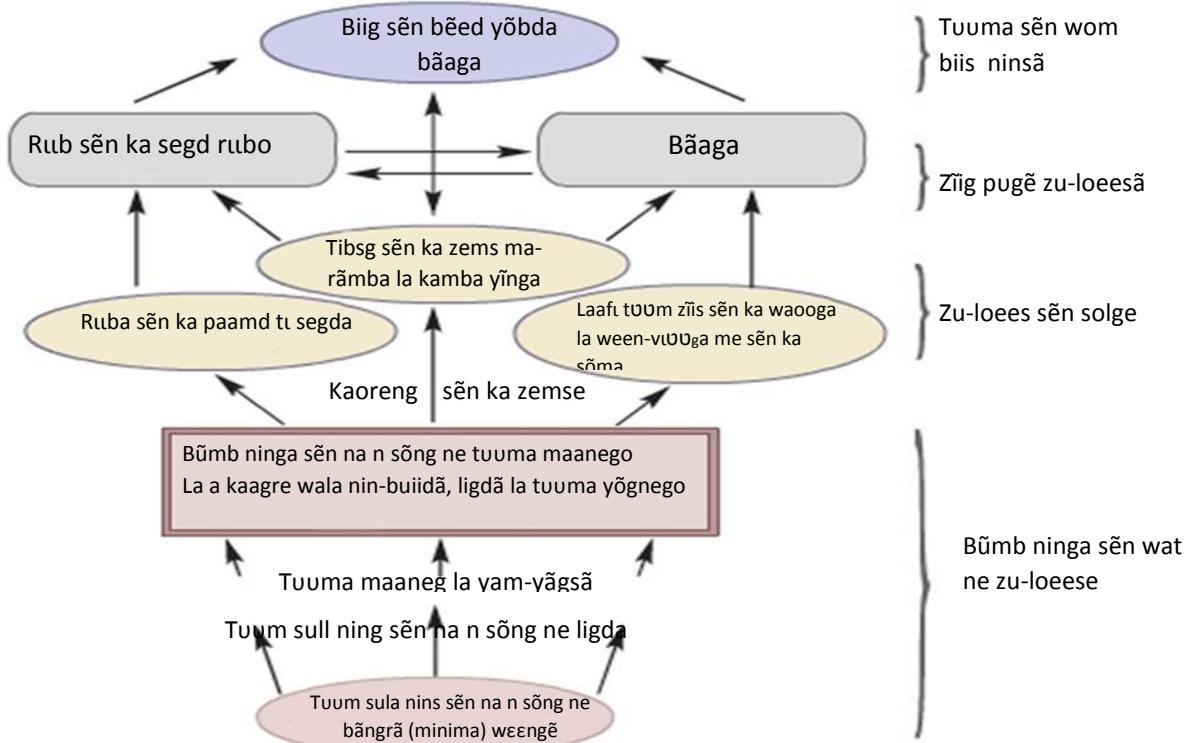
PIPI BUKA: YAM-YĀKRA SEBR GOM-TILGDIGA

I. BŪMB NINGA YĪNG SĒN KLT TI B GULS SEBRĀ

Burkina Faso nin-buiidā sōora taa 20 244 079 ti yūūmd fāa nin-buiida flugr yaa wūsg sēn tat 3, 1 kobg zugē n paasde wala tuum ninga sēn gete nin-buiida sōora flugra ti b boond-a ti INSD, RGPH sēn mag a soab 2018.Nin-buiid kāens sūka pagbā sōora koabg zugē wā yaa 52 (52 %) ti 24 koabg zugē yaa b rāmb sēn tōe n zoe n doge. B sōora sēn waoog fāa yaa kom-buse, ti b rāmb sēn ka ta yūūmd 15 sōorā koabg zugē yaa 47,6(47,6 %) ti b rāmb me sēn ka ta yūūmd a 5 wā yaa 17,8 koabg zugu(17,8 %).TUUM ninsā sēn sōngd ne tēngā yidgrā yaa koobā,guulgā la sanema n paas kuta tuuma.Baa ne tēngā arzeka sēn tilg koobā zug n yuga, tēnga ka tōogd n paamid rūbā ti sekdi-b wa segda la b le segda zu-loees n sēn kēed ne bāas sēn tūnugd ne ri rāmbā.

Tēnga ritla yell yaa zu-loeega baa ti yūūmd kāensā pūsē wā a zu-loeega sā n boogdame. Yūūmd 2019, kamb ninsā sēn ka yūūmd a 5 wā, biig a ye kamb a naas bēeda yōbda bāaga (biubung kaalem bāaga) ti 25,4(25,4 %), koabg zugu ne 17,3 koabg zugu(17,3 %) zislmā ne yūūma ka tūud taab ti 8,1 koabg zugu(8,1 %) zislmā ne woglmā ka tūud taab ye. Rūsmā kaalmā kengda ne zūma kaalem sēn sūsd pagb sēn tat 62 koabg zugē (62%) sēn tōe n dogba, sēn yūd kamb a 8 bāmb 10 zugu sēn ka ta yūūmd a 5 la sēn pēneg kamb a 7 koabg zug (7 %) yūūma sēn ta lekoll kōom mi n bēeda zl-paoora bāaga. Rl-paoora bāaga yaa sēn tunugd ne yel-manesem buud toor-toore.yaa sēn kēed ne rit yaala-yaala weengē, la tūbs yaala-yaala n paas paoongā la rog-n-mika yela weengē. Rog-n-mik vuuma la tagsdā n yaa sabab n tunugd ne rūb kēer sēn ka sōma sēn ka sōngd yīnga t'a paam rūlsā wa sēn segda n wat ne pāng kaalma.Yel-manesem kāens makr yaa sēn wat ne gūdgre buud toor-toor rūb weeng pagb ninsā sēn tōe n dogbā ne kamba weengē me.

Makr sēn kēed ne ri-paoora so-tūuds

Tı tōog n zab ne ri-paoora yaa būmb neb buud toor-toor la tuum sula buud toor-toore sēn get yel-kāensā yell sēn segd n kēes. Bōn-kāng yīngua, b talla yam-yākr b sēn sigligi tı tuum buud toor-toor kēes b toogo sēn sing ne yuumd 2020 n na n tāag 2029 w. B talla yam-yākr n siglg sull tı tuum sula buud toor-toor kēes b toog rūba zu-loees gesg wēengē(PNMN). Tı ratma sēn kēed ne yam-yāk kānga wā yaa sēn na yūlē tı nin-buiida rūtla yell paam manegre, sēn tı yūda pagbā, kambā la neb ninsā sēn ka tar pānga la tōoga sōngr sēn kēed ne rūtla wēengē.

Sula buud toor-toor ninsā sēn tumd rūtla wēengē la woto: Rūba koglg tuum sulli, laafu tuum sulli, kooma, yolemda la ween-vlūvga tuum sulli, kaorenga, nin-buiida kogliga, la tuum sull ninsā fāa sēn yaa sōma (zemse) sēn keed ne rūtla tuum wēengē.

II. RI TI SEKA YAM-YĀKR SEBR (PNMN) TUUM SĒN SEGLG N NA N TUM TO-TO

B sēn boond tōod sebr ninga tı dekere wā N°2008-003/PRES/PM/MS/MAHRH/MASSN/MEF tı b guls-a yuum-vēkr kiuug a rasem 10 yuumd 2008 t'a vēnegr ri tı seka sull kasenga soolma puga (CNCN) zīnigrā, b tuuma, b rāmb sēn na n be,b sēn seglg to-to la a sēn na n kēn to-to wā n wigd ri tı seka sēn seglg to-to la a sēn na n kēn to-to. Tōod se-kāng n wilgd tuum noor ninga la tuum-sull ninsā sēn na n tum ri tı seka so-tūudsā puga.

II.1. Tum-tumdb ninsā buud sēn nan zīnd a pugē

D sēn tōe n sōdg tum-tumdb ninsā bōn-kāng yīnga:

❖ Gofneera tuum sula ninsā sēn be a pugē :

- Laafū tuum noore
- Kooba tuum noore
- Tuum noor ninga sēn geta rōmsā laafū yelle
- Kooma tuum noore
- Weoogā koglg tuum noore
- Kaorenaga tuum noore
- Nin-buiida nin-bāan-zoeer la koglg tuum noore (Agsēo sosiyal)

❖ Tuum noy a taab sēn le sōngd ne tuuma :

- Soolma koglg tuum noore (MATD) sēn tūnugd ne komind rāmba
- Tuum sull ninga sēn get leebga yellā
- Tuum sull ninga sēn geta kibay kūn yellā
- Tuum sull ninga sēn geta yīn-wīsgra yellā
- Tuum sull ninga sēn geta rog-n-mika la kudemda yellā

❖ Tuum noy la tuum sula:

- Tuum sula nins sēn ka gofneera n so tū b tuum sēn kēed ne rūtla la rūba wēengē ;
- Komindā na n kēnda tigsā sēn gomd rū tū seka wēengē la b tumd tuum ninga sēn kēed ne rū tū seka wēengē b tuuma segls pugēles (PLD) ;
- Sōangba sēn sōngd ne ligd la minim (bāngra) wēengē (PTF).
- Tuum –sull bāoonega sull-kaengā b sēn boond a soab tū Sekaling sullā (SUN) : Nin-zaalsā sulli, Bāngb sēn maan vēesga sulli, Depite rāmba sulli, Duni wā fāa sull-kasenga Nasēo Ini, Kōatba (sōangdba) la tūmd-m- meng rāmba tū ketē

II.2. Ratem kaseng sēn kēed ne rū tū seka wēengē

Tuum wōsg n sōmb ne maaneg sēn na ylē n sōng tū nin-buiidā rūtla yelle paam manegr n paasā. Yaa sēn kēed ne :

- Rū-paoorā zabrā pāng paasgo
 - Yaa tū zab ne būmb ninsā fāa sēn ka zems rūba pugē sēn ka sōngd ne ninsala bīuungā ;
- N saglg rezēon 13 fāa sēn kēed ne kom-peelsā la kom-bāoonegā rūb yell wēengē

- Ti zab ne zi-paooră bāaga n paas la d maaneg n paas ne kambā ma rāmba rūb wēengē
- N modg ti ned fāa paam ko-sōngo la zī-yolemde;
- N sōng sēn kēed ne zu-loe lingdim la neba sēn wat n be zu-loees pug wakat me
- Kom-pugli wā kaoreng kōom la modg ti b ra bas kaorenga n paas pagba sēn segd n paam paoong wēengē la a sēn segd n paam būmb ninga a vūma puga manegre;
- Ri ti seka tuum maneg-n- paasga.

III. YAM-YĀKRĀ SEBR KOE-ZUTU

Ri ti seka yam-yākr sebrā (PNMN) yaa yuum10 yīng sēn na n sing ne yuum 2020 n tāag 2029 wakato.

III.1.Ri ti seka yam-yākr sebr tuum-sulā wā yīng sēn zoa b rāmb zutu

Ri ti seka yam-yākr sebr tuum-sulla wā yīnga tilga sull-bēd a tāab zugu, dūni wā fāa gill zugu, nin-sablsā soolem puł-suka n paas Burkina soolma.

- Sēn kēed ne dūni fāa gillā

Sēn kēed ne dūni wā fāa gillā, a tara a sēn ganeg so-tūuds ninsā la no-gānegdi sebr ti temsā fāa sek n tū no-gānegrā tuuma yīnga. D tōe n sōdga Sekaning Sullā (SUN), Āndūni ull kasenga(ONU) seb-bīngdga yuumd2030 yīnga, dūni wā puga b sēn na n tum b rāmb yīng ka ne yuumd 2025.

- Sēn kēed ne nin-sablsā tēng puł-suka la nin-sablsā tēmsē wā

So-tūuds la no-gānegdi wusg la b siglg b sēn na n kogend tēmsā sardā sēn kēed ne paam n ri ti seka wēengē. Yaa nin-sablsā soolma sull-kasengā (Iniyō Afiriken) seb-bīngdem ka ne yuumd 2063 puga, nin-sablsā soolem sēn guls yam-yākr sebr paam n ri ti seka wēengē sēn na n sing yuumd 2015 n tāag yuumd 2025, nin-sablsā soolem wīn-poore yam-yākr sebr laafī wēengē.

- Sēn Kēed ne soolmā puga

Paam n ri ti seka tuuma teesda tuum –sula la tuum-noy wusgo.Tuum sull ninga fāa sēn tōe n sōng tara yam-yākr seb-bila t'a pugē tar koe-zutu sēn tūnugd ne paam n ri ti seka t'a sōngd ne yam-yākrā pāngā.Yaa seb-kāng la Burkina sēn guls sēn kēeg tēnga arzeka la yidgra yīnga (PNDES), tuum –sullā gulsa seb-bāoonega ti na n sōng ne paam n ri ti seka wēengē.

III.2. Yam-yākr seb-kānga yāabo

Ka ne yuumd 2029, neb ninsā fāa sēn be Burkina wā paam rūb sēn yaa sōma zānga la vuūm n paas paoong sēn zems tēngā yidgr wēengē sēn tar yō-woko.

III.3. So-tūuds ninsā sēn na n koglg tuuma

So-tūud-sōma a naas (4) n na n kogend paam n ri ti seka yam-yākr sebra tuum sull rāmba yīnga :

- N da welg ned baa a ye : B baooda b sēn maan to-to n tēegd neba fāa yelle la ti neb fāa kēes b toog tuuma puga (Gofneera neba, tumd-m-meng rāmba, nin-zaalsā sulli, sull-bāoonega...) b rāmb sēn na n naag taab n tum paam n ri ti seka sōmblem paasg Burkina Faso soolmē ka.
- N lebg n wa togs neba yāmb sēn tum a soaba: Yaa tumtumdba fāa n na n yāk yam n lebg n wa togs nin-buiida bāmb sēn tumd a soaba, ti kis sid zīnd bāmb ne taab suka.
- La y tēed neba sull buud toay-toaya yīnga : so-tūud kānga ya y ti tēeg tuum rāmba yāgsg wakat bi pagbā, rapā, koms rāmbā bōn-dati wā ti sōng ti paam ri ti seka sōmblem paas soolma puga.
- Zengre (ka yūd taaba) : A baooda ti maneg welgr ninga sēn da be nin-buiida ne taab suka (rapa-pagba-tēn-bēda puse-tēn-bāoonegā puse-ra-kāag rāmba-talsā- bu-zems nins sēn ka waooga-buud ninsā sēn yaa wusga ti ketē) .b fāa sōngr yīnga

III.4. Yam-yākrā tuum nao-kēndre

Yam-yākrā tuum sebrā (PNMN) sēn baood a soaba yaa ti maneg nin-buiidā vuūm n paase sēn ti yūda fāa pagbā, kambā, koms rāmba sēn na n tūnug ne tuum sula wā fāa sēn tumd a soaba paam n ri ti seka tuum puga.

Yam-yākrā tuum sebrā (PNMN) tuuma maaneg poore a sēn na n dog a soaba yaa: nin-buiida fāa paam n ri ti seka sēn ti yūda fāa pagbā la kambā sōmblem paasgo.

Yam-yākr sebr sēn kēed ne paam n ri ti sek la zem wa sēn segda sēn na n tum b rāmb yīng tēngā pugē yuum 2020 n tāag yuum 2029 wā pugē

A WĒNEGĀ	A yasra zīig yuumd 2018	A sēn dat n ta zīig ninga yuumd 2024	A sēn dat n ta zīig ninga yuumd 2029
Ri-paoor sēn ka seta	25,4 %	20 %	15%

Ri-paoor sēn yaa wēnga	8,1 %	< 5 %	< 5 %
Zislma sān yaa bilf rogma wakato	9,7 %	9,5 %	7 %
Yēseng ne ma-yāoogē bīssma bala	55,8 %	69 %	80 %
Ri-ledima kūn kamb ninsā sēn tar kiis 6 n tāag kiis 23	24,6 %	27,5 %	30 %
Ri-paoora zabr tuuma (PCIMA) sēn sisid b rāmb sōorā	78,1 % (MAS) 30,5 % (MAM)	87,3 % (MAS) 50,1 % (MAM)	95 % (MAS) 70 % (MAM)

Tuum maaneg tara tuum-so-tūuds a nu (05) ti tuum maaneg sor fāa me tar būmb a yiib (02) d sēn baooda.

Tuum maaneg so-tūudg a 1soaba : ri-paoorā boogre

Yuum fāa ri-paoora bāag sēn ka seta sēn yōgd kamb sēn ka ta yuum a 5 Burkina ka sōora yūda miliyō a yembre. Ti tōog n boog kamb ninsā sēn be ri-paoora nin-bāanega puga, rēndame ti gofneera tuum noy ninsā sēn tumd so-tūud kāng pugē fāa kēes b toog a pugē.

D sēn baood a soaba 1: yaa ti tum ti nin-buiida rūb sōmblem paam paasgo, sēn ti yūd pog-pusā, kom-peelsā la kamba.

D sēn baood a soaba 2: yaa ti paas sōngr sēn kēed ne ri-paoorā sēn yaa wēnga wēengē, ti sōngrā fūg la a le yaa sōma me.

Tuum maaneg so-tūudga 2 :Būmb ninga sēn be ruba pugē n ka sōngd ne nin-saala bīuunga boogre.

Būmb ninga sēn be rūba pug n sōngd ne nin-saala bīuungā yaa rūsa (vitamind rāmba) Les micronutriments sont essentiellement composés de vitamines (vitamin A, acide folique) n paas yams (feer (fer), iyode yamsem (sel iodé). Ti zab ne būmb ninga sēn be rūba pug n gūdgr nin-saal bīuungā a yaa bōn-sōng sēn sōngd ti d tōog n zab ne ri-paoora bāaga.

D sēn baood a soaba 1: Yaa ti boog vitamind A wā, iode yamsma la kalisioma (zēema) kaalmā

D sēn baood a soaba 2: Yaa ti boog zi-paoora bāag pog-pusā, kom-pugli ninsā sēn yaa sisilsā, kamb ninsā sēn ka ta yuum a 5 wā la kamb ninsā sēn ta lekoll kōoma.

Tuum maaneq so-tūudga 3 :Yaa tū zab ne rū-yōsdma bāaga la bāas nins sēn ka sat la ka bā-longdi wā sēn tūnugd ne rū tū zemsā

Rū-yōsdma yaa tū rūt wusg wakat fāa tū loog yīnga sēn da rat būmb ninga(Tuum sula ninsā sēn geta āndūni wā fāa nin-buiida laafū yellā (OMS). Bā-kāensā fāa ka bā-longdi ye (Deabēte (diabète), yipēertānsēo (l'hypertension) yaa bāas sēn tūnugd ne rūb sēn ka zems zīigē, wala sikr rūb wusgo, yamsem,rūb sēn tar kaam la būmb a taaba.

D sēn baood a soaba 1: Yaa tū tum tū rūba sōmblem la vuuma sōmblem paam paago

D sēn baood a soaba 2: N maneg sōngr ninga b sēn siglg tibsga yīng sēn kēed ne bāag ninga sēn ka longd la sēn tūnugd ne rūbā t'a pānga paase.

Tuum maaneq so-tūudga 4 : N paas rūbā zā-sōngo

Tuum maaneg so-tūud kānga yaa rūba sōmblem baoob wakat fāa sēn na n tūnug ne tuum sula wusg toog kēesg tuum maaneg pugē sēn na n kīt rūba pa sōmblem pug wakat fāa rūb yīnga.

Rūba laafū rat n yeelame tū tar rū-sōngo, rūb sēn ka tar rēgdo, sēn yaa sōma sēn sing ne b sēn ko zīig ninga n tāag yākra zīigē,n da yīm a wokrā la bīngrā zīigē ye.

D sēn baood a soaba 1: Yaa tum tū paas rūba sōmblem tōoda sebr sēn ganeg a so-tūudga nao-kēndr wēengē wā.

D sēn baood a soaba 2: Yaa tū sōng rūba sōmblem nao-kēndra sēn gāneg būmb ninga maanego.

Tuum maaneq so-tūudga 5 : Yaa tū tum tū paam n rū tū sekā tuum koglga maneg n paase.

Tū paam n rū tū sekā tuum koglga rata koglgo, pug-n-gesga, magbo,kosgo la tuum teed lagsg sula wā buud toay-toaya nengē.

D sēn baood a soaba 1: Yaa tū maneg n paas paam n rū tū zemsa tuum so-tūudsi.

D sēn baood a soaba 2: Yaa tū tum tū tum-sull ninsā sēn maand vēesga paas tū sōng tū d paam n ta d sēn dat zīig ninga sēn kēed ne paam n rū tū zemsa wēengē.

IV. TUUMA MAANEGO, A PUG-N-GESGA LA A MAGBO

IV.1. seglg sēn kĒEd ne yam-YĀKR TUUMA WĒENGĒ

➤ Tuuma maaneg so-tūudsi

Yam-yākr sēn kēed ne paam n rū tū zemsa tuuma maaneg wēengē, tuum ula wā na n gulsa b tuuma seglg sebre yuum a nu yīng n tume. Yam-yākr sēn kēed ne paam n rū tū zemsa tuuma seb-kasenga ninga pug sēn yaa 2020 n tāag 2024 n welg –welg n guls yuumd fāa ne tuum ninga sēn na n tum sebra puga. Sebr ninga sēn na n tūnug-a

wā me yaa sebre sēn kōt kibaya la kos seb-kaseng sēn yaa paam n ri ti zemsa wēengē

Sēn kēed ne rezēo rāmba wēengē, tuuma maanegd na n tūnuga ne tuum-ula ninsā sēn be be wā,a wa sēn zems rezēo wā la kominda tuum sēn sigl to-to (PLD, PCD, PRD).

➤ **B rāmb ninsā sēn na n maan tuumdā**

Tumtumdb wusg na n kēesa b toog paam n ri zemsa tuum puga (PNMN) tuum pugē. Wala:

- **Gofneera, yē tuuma yaa :**
 - N modg n seglg ti tuuma sēn na n tum zīig ninga zems ne paam n ri ti zemsa tuum maaneg wēengē ;
 - Tuuma bōn-datū tigsgu (ligdi, tuum teedo la neb sēn na n tume).
 - Gofneera tumtumdb zīnd tēn-kirems ninsā tuuma sēn na n maana
- **Komind rāmba, bāmb sōngra na n yu :**
 - N tēeg n kēes paam n ri ti zems tuum b tuum rāmba maaneg sebr puga (PCD, PAI, PRD...);
 - Tuuma bōn-datū tigsgu (ligdi, tuum teedo la neb sēn na n tume).
 - N sigind tuum rāmba la a kaagd tuum sula wā sēn tumd paam n ri ti zemsa tuuma tigsā (seg taaba);
 - N sōng ne tuuma maaneg tēn-kiremsā pusē wala: kibay kūuni, saglg tuuma.Nin-buiida na n wuma paam n ri ti zemsa tuum zu-loees vōore la a sēn segend to-to zīig fāa(kōnsey rezēonallē wā,komind rāmba puse, sull rāmba la b rāmb ninsā sēn paamd sōngra nengē) la b rāmb ninsā me sēn be n tumd paam n ri ti zemsa me tuuma wēengē wā
- **Tum-m-mang rāmba sulli(lεεbdbā), bāmb tuumd yaa ti:**
 - Yaa modg n sōng ti rūb sēn yaa sōma la zems be wakat fāa: wala kaam sēn tar vitamin A, zom sēn tar fēere (fer) wala asid folik la kamba zom sēn yaa soma, rūba naaneg wēengē,
 - N lagem n sōng ne ligdi tuum a taab maaneg wēengē la y le kēnd tigsā sōasg wēengē;
 - Zāmsgo – sōngre -saglsgo
- **Tuum sula nins sēn ka gofneeraa rēnda (OSC), bāmb na n sōnga ne :**
 - Sōngr ne ligd tuum a taab maaneg sēn ne paam n ri ti zemsa wēengē,
 - Zāmsgo la segls tumtumdba yīnga,

- Tigsg maaneg ne tumtumdba,
- Tuuma maaneg gesga la a magbo.
- **Sōangdba, tuum yaa :**
 - Ti sōng tumtumdba seglse la b minim (bāngre) paasgo tuuma yīnga ;
 - Tuuma bōn-datū tigsgu (kumbsgo).
- **B sēn na n sōng b rāmb ninsā :** Bāmb tuum yaa ti kēes b toog tuuma segls la aa maaneg wēengē a wa sēn zems kominda tuum nao-kēndr sebra sēn ganegā.

Sull ninga sēn geta tuuma

Yam-yākr ninga sēn kēed ne paam n ri ti zemsa (PNMN) tuuma maaneg la a pug-n-gesga wēengē, n siglga (luglga) sull a tāabo(03) Bāmb la woto:

- **Paam n ri ti seka sull kaseng soolma puga (CNCN)** : yaa sull sēn yāgsd yam-yāgs bēda sēn tūnugd ne laafū tuum noora. A kōta sor yam-yāgsā wēengē la a le kōt sagls paam n ri ti seka wēengē yam-yāgsā tuum wēengē
- Rezēo wā puga a tara paam n ri ti seka sulli (**CRCN**) t'a yāgsd yam paam n ri ti seka wēengē. Sēn le paasde, sull ninsā fāa sēn keta sēn segd taab n sōsd paam n ri ti seka wēengē wā, yaa zīg b sēn puit bāngr (minim) ne taaba, la b gesd bāmb sēn tum paam n ri ti seka wēengē wā sēn wom biis niisi.
- **Tuum mitba (bāngdba) sulli** : sull kāng tuum yaa ti seglg tuuma kaagr tuuma, a remsgo, tigsga koglgo la paam n ri ti seka sull kasenga soolma pugē (CNCN) sigigu.
- **Tuuma maaneg sulli** : sull kāng na n lagema ne sull ninga b sēn boond STAN¹, la laafū tuum noora n kogend paam n ri ti seka tuuma.

IV.2. Seglg la yam-yāgsg paam n ri ti seka (PNMN) wēengē tuum pug-n-gesg la a magb soolma puga

Tuum sula nins sēn tumd paam n ri ti seka nan soog paam n ri ti seka yam-yākr soolma pugē pug-n-gesga la a magbo.

Yam-yākr ninga sēn kēed ne tuuma wēengē, a tuuma magbo roga sull ninga b boond ti STAN zugu la rezēo wā me zugu, sān mikame ti laafū tuum noorā tumtumdb sā n ka be be.

B sēn yāk b rāmb ti b segd n ges paam n ri ti seka tuuma n na n kōt tuuma sēn kēnd to-to kibaya.

Magba tuum teed yaa :

¹. N zēk n ti tōk ne sull kasenga la Burkina Faso zusoaba tuum sulla puga yuumd 2021 sēoog kiuug a rasem 14

- Paam n rū tū seka saard sebre (kadr lozik);
- Tuuma pug-n-ges la a magb sebre/ sebre ninga sēn wilgd tuuma maaneg pāng sēn zem to-to;
- Yuumd fāa paam n rū tū seka tuum kibay sebre (PSMN);
- Soolma pug paam n rū tū seka sull kaenga (CNCN) la rezēo wā sullā (CRCN) n kaagd la b le gesd tuuma sēn tumd to-to.

IV.3. Paam n rū tū seka yam-yākr (PNMN) tuum ligd paoong seglse

Sull nins fāa sēn be paam n rū tū seka tuuma puga(PNMN) na n sōnga ne tuuma ligd paoongo.

- ❖ **Gofneera sēn na n sōng ne soaba :** Tuuma ligd seglgo (bidize) la a na n guls ligd ninga sēn na n sōng paam n rū tū seka la tuum ninsā toog sēn kēed a pugē.
- ❖ **Tumd-meng rāmba (lēebdba) sulli :** A segd n yū kaam sēn tar vitamin A, zom sēn tar fēer (fer) wala asid folik la kamb zom sēn yaa sōma tū keta
- ❖ **Komind rāmba sēn na n sōng ne soaba:** bāmb tuumdā na n yū tuumdā bōndatū wā baoobo wala neba, teedā, la ne ligdi. N sōng ne kibay kūni la sagls tuuma wēengē.
- ❖ **Sōangdba la sull-bēda sēn na n sōng ne soaba :** Yaa ligd kībo la tuum bēd seglse tuuma maaneg yīnga.

IV.4.Zu-loees nins sēn tōe n wa zīnd paam n rū tū seka (PNMN) tuum maaneg wēengē

Būmb nins sēn tōe n yū zu-loees tuum biis wom wēengē tōe yū:

- Neb nins fāa sēn getb tuuma sā n ka kēes b toogo;
- Zu-loees sān zīnd ligda baoob so-tūudsā puga ;
- tēnga zāab sān tar zu-loees tū neba zoet n yit a pugē ;
- war wala saaga sān ni wusg tū kooma yū wusgo;
- Bā-sāang sān kē tēngā.

Baasg koεεga

Paam n rū tū seka yam-yākr tuuma soolma puga siglga la b sēn zēk paam n rū tū seka sull-kaseng n tū lagem ne Burkina Faso zu-soaba tuum-sulla fāa lagmame n yeel tū tuuma kēna wa sēn segd sēn kēed ne rū-paoorā zabr Burkina ka. La ligd ninga sēn na n sek tuuma maanegā, sula wā kēn-sōng soolma na-tēnga pug la tēn-kūremsā puga yaa tilae tū tuumda tōog n tum sōma.

GOM-SAK A YIIB SOABA: PAAM N RI TI SEKA TUUM SEGLG SEBRE TUUM SULA WĀ YĪNGA GOM-TIKA YUUMD 2020 N TĀAG YUUMD 2024

Paam n ri ti seka tuum seglg sebr tuum sula wā yīnga yu Paam n ri ti seka tuum sula wā nengē. Paam n ri ti seka tuum seglg seb-kānga tuum sula wā yīnga(PSMN) yaa yuum a nu (05) sēn na n sing ne yuumd 2020 n tāag yuumd 2024 wakate

Paam n ri ti seka tuum seglg sebre tuum sula wā yīnga(PSMN) sēn sing ne yuumd 2020 n tāag yuumd 2024 sēn na n tum b rāmb yīng soolma puga

A WĒNEGĀ	A yasra zīg yuumd 2018	A sēn dat n ta zīg ninga yuumd 2024
Ri-paoor sēn ka seta	25,4 %	20 %
Ri-paoor sēn yaa wēnga	8,1 %	< 5 %
Zislma sān yaa bilf rogma wakato	9,7 %	9,5 %
Yēseng ne ma-yāoogē bīisma bala	55,8 %	69 %
Ri-ledima kūun kamb ninsā sēn tar kiis 6 n tāag kiis 23	24,6 %	27,5 %
Ri-paoora zabr tuuma (PCIMA) sēn susd b rāmb sōorā	78,1 % (MAS) 30,5 % (MAM)	87,3 % (MAS) 50,1 % (MAM)

B seglgame n pu la b tar tuuma so-tūudsi, b sēn baood a soab tuuma poore la b sēn na n tum tuum ninsā.

I. TUUMA SO-TŪUDSI LA D BAOOD TUUMA POORE

I.1. Tuuma so-tūudsi

Tuuma so-tūudsi 1: Ri-paoora boogre

Yuumd fāa ri-paoor ninga sēn ka seta sēn yōkd kamb sēn ka ta yuum a nu (05) Burkina ka sōor taa miliyō a yembre.

Tablo bū seb-vāoog ninga sēn be tēngrā vēnegda tōnd ne būmb ninga tuuma poore ti ka n²a n kaoose la tuum ninga sēn na n tum n tum n tūnug tuuma so-tūudsā

Tablo bū seb-vāoog a I: D sēn baoob a soaba la d sēn na n tum a soaba

D sēn baood a sob vēneg fasū	Tuum rāmba
1. Tū tum n paas ruba sōmblem pāng kom- peelsā la kom- bāoonega yīnga	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tuum nins b sēn tumd tēn-kiremsā pusē pāng paasgo tū na n sōng kom-peelsā la kam-bāoonsga rūb (ANJE) wēengē 2. N seglg tēn-kiremsā so-tūuds sēn nan sōng ne kom-peelsā la kom-bāoonega rūb (ANJE) koglg wēengē 3. N modg n maan kibay kūun tuum tēn-kirems ninsā fāa pusē tuuma sēn tumdā 4. N modg n paas ruba tuum sōma maaneg (ANJE) logto-yiya pusē kom-peelsā la kam-bāoongā yīnga 5. N seglg n gāneg tōod tū sōng ne bīis ninsā b sēn tar n segend n yēsemd kamba sōmblem paasgo, la le maan sull sēn gilgd n kaagd n gesd wa zems tō-kāens sēn gānegā.
2. Tū tum n paas paam n dū tū seka pānga	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zēed ninga sēn tar sōngr ninsaal yīnga wēengē wā koobo 2. N maan rūms wubr tuum zagsā pusē la rog-m-mika rūms wubr pāng paasgo. 3. N maan tuum sēn kēed ne wēooga (PFNL) rūb sōmblem pāng paasgo. 4. N tum n modg tū ko-bu-paalsā d sēn kood n ka tūnugd ne nasaar tum la birga wala (nayū rōodā, kamaan rōodā la bēngā koom paam pānga). 5. N modg tū neba sēn rit rub ninsā wusga paam vitamind rāmba la yamsem. 6. N modg tū pagbā paam tuum ninsā sēn wat ne paoong so-tūudsi (sēn kēesd ligdi)
3. N modg n tum tuum ninsa sēn tūnugd ne kooma tuuma, yolemdā la zīsā yolende tū paam n rū tū zems wa segda paam pānga.	<ol style="list-style-type: none"> 1. N modg ne tuum rāmb maaneg tū tēnga neb kēes b toog tēnga yolemd (ATPC) tuum wēengē tū yū b zu-loeega 2. N modg tū nusā pegb ne safāndā, ko-yolemdā la tom-peglma, pāng paam paasgo. 3. N modg tū tuum rota la tuum teeda paam yolemdā pāng paasg yīnga. 4. N modg tū ko-sōnga zīs paam paasgo
4. N paas ninsā sēn tar	<ol style="list-style-type: none"> 1. N modg tū sōngr sēn kēed ne ligda (Cash) kom-rāmba yīng

tōgr ne nin-bāan-zoeer tuuma paam n ri ti zems wa segda wēengē	<p>pāng paam paasgo.</p> <p>2. N modg n maan tuum rāmb sōngr wēengē sēn ka ligd kom-rāmba yīnga.</p> <p>3. N kooda koosg ligd yl nana</p>
5. N paas tuum ninsā sēn tar tōgr ne kaorenga paam n ri ti zems wa segda wēengē	<p>1. N modg tū kom-pugli wā kaoreng la b paab kaorenga pugē pāng paam paasgo.</p> <p>2. N paas buuda goam kaoreng pāng pagbā yīnga.</p> <p>3. N modg n maan tuum rāmb n paas sēn kēed ne rūba soay wēengē (kamba roegd yīnga, kamba yīnga, karen-saamb rāmba yīnga, la kamba zāmsdb yīnga, la neb a taaba)</p> <p>4. N kēes rūba naaneg tuum karen-bi-beda zāmssg seba pusē.</p> <p>5. N modg tū karen-biisā rūb zīs yl sōma tēnga rāmb me nengē t'a sōng tū b rū wa sēn segda.</p> <p>6. N maan sedingsi la tū-bōeeb zīs lekollsē wā</p> <p>7. N maan tuum sēn tūnugd laafū wā wēengē, yolemdā la rū wa sēn segda lekollsā pusē.</p>
6. N tum n paas tuum ninsā sēn tar tōgr ne laafū wā paam n ri ti zems wa segda wēengē	<p>1. N paas ma-rāmba la kamba laafū wēengē tuuma pānga(logtor yir rogem ,n kōt pog-pusā tūm ninga b sēn boond tū feera/ asid folik, rog-yaagrā so-tūudsi, pog-pusa tūm (TPI), pog-pusa peesg wa sēn segde.</p> <p>2. Kamba bāas tibsgo (PCIME) wala sāaga tibsg ne yamsem kooma kūuni (SRO/Zinc), fōosrā la weooga bāag tibsgo</p> <p>3. N tall fu-rot ninsā sēn yūlg tūma n koglg meng ne bāagā,tū-vendem ninsā sēn zabd ne weooga bāaga kamb ninsā sēn zems kiis a tāab (03) n tāag kiis 59 wā yīnga((CPS) tū sōng-b tū waooga bāag ra yōk-b ye.N Zab ne bā-longds ninsā vudbā sēn tōe n gūdg t'a ka yōk kambā wala pog-pusā,n sōng tū SIDA wā bāag ra long pag ninga sēn tar puga biiga (PTME) la kom-sl-silsā laafū la b rū wa sēn segda wēengē.</p> <p>4. N kēng taoor ne pog-pusā la kamb ninsā sēn ka yuum a nu (05) tibsg zaalem.</p>
7. N paas rū-paoor bāag ninga sēn tar pāngā tibsg logto-yiya pusē la tēmsā pusē	<p>1. N modg n paas tuum teed ninsā b sēn tara raab tuuma wēengē, tūtō, teed ninsā sēn na n sōng ne tibsgo (PEC) logto-yiya(FS) pusē.</p> <p>2. N paas tēn-beda la tēn-kūremsā pusē logtoeembā (ASBC) sēn kēed ne rū-paoorā bā-wēngā (PCIMA) tibsg wēengē</p> <p>3. N paas rū-paoorā bāag vēes-n-bāngr minim tuum tēn-kūremsā pusē.</p>

	4. N paas rū-paoorā bāag tībsg minim karen-do-bēda pusē la log-toeembā karen-dota pusē.
8. N paas rū-paoor bāag ninga sēn tar pānga tībsg a sā n wa ling n wa wakat ninga	1. N seglg bā-lingdim tībsg tuum sebre.

**Tuumma pug-n- gesqa 2 : Būmb ninga sēn be ruba pugē n sōngd a yīnga yidgrā
kaalma boogre**

So-tūud kānga raaba yaa tū zab ne būmb ninga sēn paoog ruba pug n ka sōngd ne ninsala yīnga yidgrā, yaa būmb sēn na n zab n tōog rū-paoorā bāaga

Tablo bū seb-vāoog a II Seb-vāoog ninga sēn be tēngra vēnegda tōnd d sēn baood a soaba fasū la d sēn na n tum tuum ninsā tā tūnugd ne tuuma nao-kēndr a yiib-n-soaba 2.

**Tablo bū seb-vāoog a: d sēn baood a soaba fasū la d sēn na n tum tuum ninsā tā
tūnugd ne tuuma nao-kēndr a yiib-n-soaba 2**

D sēn baood a soab fasū	Tuumma
1. N boog vitamind A wā kaalem koms rāmba wēengē	<p>1. Vitamind A paasg kamb ninsā sēn tar kiis a yooba (06) n tāag kamb ninsā sēn tar kiis 59 wā, pagb ninsā sēn dogba la kamb ninsā sēn ta lekoll kōom.</p> <p>2. Kamb ninsā sēn ta kiis 12 n tāag kiis 59 la kamb ninsā sēn ta lekoll kōoma pug-rēgdo (pubeedo) tībsgo.</p> <p>3. Rub ninsā sēn tar rūlsa tū zemse/ la a tar būmb ninga sēn tōe n sōng ne ninsala yīng yidgrī.</p>
2. N boog rū-paoorā bāag pagb ninsā sēn kumd rogma wēengē, la kamb ninsā sēn ka ta yuum a nu (05) la sēn ta lekoll kōoma.	<p>1. Pog-pusā la kamb ninsā sēn ta lekolla kōoma Zūma tum (fēer) la asid folik kō n paase.</p> <p>2. N kēng taoor n segend būmb ninga sēn be ruba pug n sōngd ne ninsala yīnga yidgrā bōn-zom seglgo.</p>
3. N Menes boogr ninga sēn ben ninsaal vūme wā sēn tūnugd ne yamsma (iode) wā paoor ninsaal yīnga puga.	<p>1. N paas tuum sull ninsā sēn kaagdba pānga.</p> <p>2. N seglg n maan kosg tēngra taoor rāmba nengē tū neba tōog n paam yamsem sēn yaa sōma (yamsem sēn tar iode wā)</p>
4. N tum n paas sēn kēed ne rub ninsā sēn	1. N paas tuum sula ninsā sēn maan rū rāmb tū

yaa sōma wā wēengē la b rūbo.	yaa sōma pānga.
	2. N sōng b rāmb ninsā sēn maan ri rāmba tū b tū so-tūuds ninsā b sēn gāneg rē yīnga, n lagem ne kom-bāoonega zom sōngā maaneg wēengē
	3. N kō nin-buiidā kibay ne rūb ninga sēn yaa sōma wā wēengē.

Tuumma maaneqd so-tūudsi 3: N zab n paas ne ri-yōdma bāaga la bāas nins sēn ka bā-longdi la sēn tūnugd ne ri tū zemsā

So-tūud kānga na n sōnga tōnd tū d gūus d meng ne zīsl-yōsdma (zīslem sēn yaa wusgo) /bedlem wusga n zab ne bāasa wala sikra bāaga (deabeta), yipēer tānsēo wā, la sagl nin-buiida būmb ninga sēn yaa ri tū zemsa tuum sōma la rūb ninsā sēn yaa tōnd soolma (tēnga) rūbo.

Tablo bū seb-vāoog a III Seb-vāoog ninga sēn be tēngra vēnegda tōnd d sēn baoood a soaba fasū la d sēn na n tum tuum ninsā t'a tūnugd ne tuuma nao-kēndr a tāab-n-soaba 3.

Tablo bū seb-vāoog a III: d sēn baoood a soaba fasū la d sēn na n tum tuum ninsā t'a tūnugd ne tuuma nao-kēndr a tāab-n-soaba 3

D sēn baoood a soab fasū	Tuumma
1. N nang pāng ne zab ne bāas nins sēn ka seta la a ka bā-longdi la a tūnugd ne ri tū ka zemsa wēengē.	<ul style="list-style-type: none"> N gūus ne zīsl-yōsdma (zīslem sēn yaa wusgo) la bedlem wusga Bāas ninsā sēn ka longda(MNT) tūbsg paasgo (PEC)
2. Rūba maaneg tuum sula la yolemda sōmblem pāng paasgo.	<ul style="list-style-type: none"> N tum nin-buiida yīng tuum sēn zems ne ri tū zemsa wēengē la yolemd vūm pugē.

Tuumma maaneqd so-tūudsi 4 : N paas rūba laafū koglg

Rūb ninga sēn ka sōmb ne rūb yaa rūb ninga sēn tōe n wa ne zu-loees kombs rāmba vuūme.tuumma So-tūud kānga yaa rūba sōmblem koglg sebre la sēn baoood rūb sēn yaa sōma n zems zāng belem ninsala yīnga.

Tablo bī seb-vāoog a naas soaba. IV: d sēn baood a soaba fasū la d sēn na n tum tuum ninsā t'a tūnugd ne tuuma nao-kēndr a tāab-n-soaba 4.

D sēn baood a soab fasū	Tuuma
1. N tum n paas tōod sebr ninga sēn geta rūba laafū (sōmblem) yellā pānga.	<ul style="list-style-type: none"> • N guls wala lebg n ges tōoda no-gānegra sebr la so-tūuds nins sēn kēed ne rūba laafū (sōmblem) wēengē wā. • N lebg n guls wala paas tuum ninsā sēn tūnugd ne rūb maanegā. • N luglg sull tuuma koglg yīnga la tumtumdb sēn tumd tuum kāng wēengē sēn na n segd taab zīg ninga n puut b bāngrā ne taaba.
2. N Paas tuum teed ninsā sēn geta rūba laafū (sōmblem) yellā pānga	<ul style="list-style-type: none"> • N paas gūusga pāng sēn kēed ne rūb ninsā sēn tūnugd rūbā wēengē ; • N paas tumtumdb ninsā sēn kaagdbā sōor la bāngre.
3. N sōng neba tū b tōog n tū rūba laafū (sōmblmā) so-tūuds nana-nana	<ul style="list-style-type: none"> • N modg tū rūba laafū (sōmblem) kibaya kūun paase (fuge) la a sūs neba fāa ; • N modg n paas tumtumdb ninsā sēn geta rūba laafū (sōmblmā) pānga; • N paas neb nins sēn rūkd kooda n naan rūb a taaba pānga sēn tūnugd la rūba laafū (sōmblem) koglg wēengē.

Tuuma maanegd so-tūudsi 5 : N modg tū rūba koglg tōod sebra sōmblem paase.

So-tūud kānga sēn gāneg n wilgd tū tuuma segda ne kaagrā, d na n luglga sula tū neb nins fāa sēn tumd b pusē wā segd taab n puut b bāngrā ne taaba.

Tablo bī seb-vāoog a nu soaba V Seb-vāoog ninga sēn be tēngra vēnegda tōnd d sēn baood a soaba fasū la d sēn na n tum tuum ninsā t'a tūnugd ne tuuma nao-kēndr a nu soaba 5.

Tablo bī seb-vāoog a V : d sēn baood a soaba fasū la d sēn na n tum tuum ninsā t'a tūnugd ne tuuma nao-kēndr a nu soaba 5

D sēn baood a soab fasū	Tuuma
1. Sull nins sēn tumd sēn kēed ne rū tū seka wēengē seglg la koglg.	<ul style="list-style-type: none"> • N modg n paas sula wā tigs sōasga la a koglg zīg fāa sēn kēed ne rū tū seka wēengē. • N paas tuum sula nins sēn tumdb b pusē wā pānga.

2. Rūba laafū (sōmblem) pug-n-gesg la magbā paasgo	<ul style="list-style-type: none"> N paas rū tū seka pug-n-gesga tuum pānga Tuum ninsā b sēn lagem n maan sēn kēed ne rū tū seka wēengē sēn wom biis ninsā pug-n-gesg la a magb pāng paago
3. N paas vēesga pāng sēn kēed ne rū tū seka wēengē	<ul style="list-style-type: none"> N seglg vēesg tuum sēn kēed ne rū tū seka wēengē
4. N paas kibaya kūun pānga, kosgo la neba tigsgu sēn kēed ne rū tū seka wēengē.	<ul style="list-style-type: none"> N seglg tuuma kibay kūun yam-yākr sebrā.

II. RI N ZEMS WA SĒN SEGDA TUUM SEGLG LIGD TUUM SULA WĀ YINGA

Rū n zems wa sēn segda tuum seglg ligd tuum sula wā yīnga fāa yikda miliyar kobsnu la pisnii la a nii la miliyō kobstā la a wē la tus-koabg la pistā la a naas la kobsnii la pisyopoe la a yiibu. (11 767 826 974). Ligd kāng la tuuma sēn puum to-to yuumda pugē la woto :

Tablo bū seb-vāoogo: Ligda sēn puum to-to tuum buud fāa yīnga

Tuumma bugsi	2020	2021	2022	2023	2024	Fāa sēn yiki
Rū tū seka wēengē	w 4 631 874 751	w 5 404 241 425	w 6 769 682 575	w 6 852 818 230	w 7 557 715 562	w 31 216 632 544
Kooma, yīng la ween-n-vuuuga yolemde.	w 3 980 155 176	w 4 073 934 176	w 4 343 022 176	w 3 774 141 576	w 3 793 541 576	w 19 964 794 679
Laafū wā	w 3 763 995 797	w 4 206 245 747	w 4 653 190 752	w 4 994 832 661	w 5 444 869 423	w 23 063 134 380
Rū -n -seka	w 538 518 622	w 1 045 135 674	w 654 088 389	w 294 825 289	w 248 825 289	w 2 781 393 264
Nin-bāan-zoeera tuuma	w10 420 049 713	w 6 070 575 713	w 6 070 575 713	w 6 070 575 713	w 6 070 575 713	w 34 702 352 366
Kaorengo	w 684 792 781	w708 923 195	w 647 242 195	w 717 396 400	w588 786 400	w 3 347 140 971
D ween-n-vuuuga	w 23 873 386	w23 873 386	w 20 806 720	w 20 806 720	w 20 806 720	w 110 166 932
Vēesg bāngr baoob wēengē	w 310 300 000	w 359 500 000	w 346 300 000	w 375 634 000	w 392 234 000	w 1 783 968 000
Rūmsā	w 135 062 000	w 136 360 160	w 138 893 022	w 140 261 583	w 141 666 674	w 692 243 639
Fāa sēn yik to-to	w 24 488 622 227	w 22 028 789 477	w 23 647 101 542	w23 241 292 172	w 24 259 021 556	w 117 661 826 974

Woto wā, welgr ninga sēn be ligd kānga la d sēn na n bao a soaba kūtame tū d bāng tū ligd ninga d sēn baooda yikda w 44 678 365 046 tuuma buud fāa maaneg yīnga. Ligd ninga sēn paooga yaa 32 koabg zugu (32%). Ligd ninga sēn be wā koabg zugē yaa 68%.

Ligd ninga sēn paooga paam n leka sēn na n yi zīig ninga, yaa tū gofneera na n maana modgr ne menga ligd wēengē la sōangdba me sēn na n maan sōngr ninga.

III. GOAM NINGA SĒN SŌMB N PA D TAGSGĒ

- Rū-sōng la laafū, tēnga yidgri la paoonge yēgre ;
- Tū tum rū zems a segda tuuma yaa tū paas ninsala vūm sōmblem;
- Biiga pipi rasem tusra suka yaa wakat ninga sēn sek t'a tōog n zab ne rū-paoorā bāaga;
- Biiga ninga būwunga sēn zemsa yaa nin-kēem sēn bū n ta;
- Tū zab n koglg f meng ne rū-paoorā bāaga n sāo a tibsgo;
- N boog zu-loees ninsā sēn tōe n wa ne bā-longdem sēe na n tūnug ne rūba;
- N paas kooba paoongo, la kood buud toor-toor koobo la sīpaolg koobā;
- N kūt tū yolemd zīnd rūba maaneg wakat tū rē n na n sōng ne rūba laafū (sōmblmā) koglgo ;
- Rūm-bāooneg ninsā sēn tar rūlsā sēn sōngd ne ninsala yīnga yidgr wā wēengē sōmblem paasgo ;
- Rūb ninsā sēn yit tōnd tēn-gāonga pūg maneg tū yū sōma sēn na n sōng ne rū tū zems wa sēn segda ratem wēengē wā pāng paasgo, bala a boogda ligd-sāoong yung sēn tūnugd ne raaba raaba ;
- Kooda buud sā n lebg wusgo, a na n sōngame tū rūba buud fūg la a sōng tū ninsala paam a sēn dat rūb ninga ;
- La y tēeg n gesd rūba sān ka sāame (a kūumaa wakat sā n ka ta);
- Kom-pugli wā kaoreng kēesgo la b modg tū b pa kaorenga puga (n ra bas kaorenga ye) ;
- N maan sadins lekoll rāmba pusē ;
- Biig ninga būwung sēn ka sōma wā kaoreng ka kēnd wa sēn sōmbe, la a tōe me t'a bas kaorengā

IV. TUUM SULL NINGA SĒN BOOND TI BIIG FĀA TARA NOOR SĒN KĒED NE A BIYYNGĀ WEENGĒ « RIGHT TO GROW » KOSGO

Royaume des Pays-Bas

« Biig fāa tara noor sēn kēed ne a bieuungā weengē « Right to Grow (R2G) » tuum sulla sēn guls ri ti zems wa segda yam-yākr la a tuuma seglg gom-tikdga tuum sulla wā sēn be Burkina Faso wā yīnga, a rat n sōngame ti tumtumdba fāa bāng sēb a yiiba ti sōng-b tuuma weengē. Yaa rē yīng ti Biig fāa sēn tar noor sēn tar noor sēn kēed ne a bieuungā weengē wā « Right to Grow » tuum sulla kosd tumtumdbā soolma fāa puga, rezēo rāmba pusē, porvēens la komind rāmba pusē ti b maane-b sōngr n maan tuum ninga b sēn kos-ba ti sōng ti tuum sula wā fāa tōog n kēes b toog Burkinaa Faso kambā vūm sōmblem yīnga.

